

Føroya Kærustovnur
Undir Hornabakka
Postrúm 45
110 Tórshavn
Att: Kærunevndin í lendismálum

Tórshavn, tann 29. mai 2020
J.Nr.: LUM-21- 20/00021-8
(at tilskila í svari)
Tykkara J.nr.

Viðvíkjandi klagu frá A um tvinnar avgerðir hjá Kærunevndini í lendismálum

Tann 20. januar 2020 fekk eg klagu frá A um tvinnar avgerðir, ið Kærunevndin í lendismálum hevur tikið.

Fyrra kærumálið hevur málstal 18/00218 og seinna kærumálið hevur málstal 19/00242.

Málgongdin í klaguni er í stuttum hendan.

Kærunevndin í lendismálum tók avgerð í fyrra kærumálinum tann 13. mars 2019.

Kærumálið snúði seg um, at Tórshavnar kommuna hevði loyvt ov høgari planering í sambandi við eitt byggimál hjá grannanum. Klagari metti ikki, at planeringin samsvaraði við ásetingarnar í almennu byggisamtyktini hjá Tórshavnar kommunu.

Avgerðin hjá Kærunevndini í lendismálum gav ikki klagara viðhald og staðfesti avgerðina hjá Tórshavnar kommunu. Avgerðin hjá kærunevndini var grundað á, at byggiloyvið helt seg innan fyri ásetingarnar í almennu byggisamtyktini fyri Tórshavnar kommunu, og tí metti nevndin ikki grundarlag vera fyri at seta avgerðina hjá kommununi til viks.

Kærunevndin í lendismálum tók avgerð í seinna kærumálinum tann 26. september 2019.

Kærumálið snúði seg um eina umbøn um uppافتurtøku frá klagara av fyrra kærumálinum, dagfest 13. mars 2019. Klagari metti grundarlag verða fyri uppافتurtøku, tí klagari helt at upplýsingar, ið Tórshavnar kommuna hevði givið Kærunevndini í lendismálum í sambandi við fyrra kærumálið, vóru skeivar. Hesum var Kærunevndin í lendismálum ikki samd við klagara í, og metti tí ikki grundarlag vera fyri at taka málið upp aftur til nýggja viðgerð.

Eg gjørði av at taka málið upp, og við skrivi, dagfest 22. januar 2020, sendi eg klaguna til ummælis hjá Kærunevndini í lendismálum.

Tann 3. februar 2020 fekk eg frágreiðing frá Føroya Kærustovni til málið umframt øll skjøl í málinum til láns.

Eftir at eg havi lisið tilfarið, haldi eg ikki grundarlag vera fyri at finnast at seinnu avgerðini hjá Kærunevndini í lendismálum, dagfest tann 26. september 2019.

Hinvegin haldi eg grundarlag verða fyri at gera hesar viðmerkingar til fyrru avgerðina hjá Kærunevndini í lendismálum, dagfest tann 13. mars. 2019:

Klagari upplýsti í ummælisskrivi sínum til Kærunevndina í lendismálum, at hann ikki varð hoyrdur, sum partur í málinum, tá byggiloyvið varð givið.

Tórshavnar kommuna viðurkendi hetta í ummælisskrivi sínum til Kærunevndina í lendismálum, og grundgav hetta við, at talan ikki var um eitt sokallað fráviksmál, og vóru grannar tískil ikki hoyrdir.

Kærunevndin í lendismálum tók undir við hesum í avgerð sínari og segði, at tá byggiloyvið helt seg innan fyri ásetingarnar í almennu byggisamtyktini, so var einki krav um at grannar skulu verða hoyrdir í sambandi við byggimálsviðgerðina hjá kommununi.

Tá ein kommuna viðger eina umsókn frá einum borgara um loyvi at byggja, eigur kommunan, áðrenn hon tekur støðu til umsóknina, at kanna, um nakar granni skal partshoyrast sambært § 18 í fyrisitingarlógini (løgtingslóg nr. 132 frá 10. juni 1993 um fyrisitingarlóg) og um grannahoyring skal fremjast.

Grannahoyring

Grannahoyring er m.a. skipað í punkt 1.10 í BK17 (Kunngerð nr. 72 frá 27. Juni 2016 um byggningskungerð 2017) og í § 8 í almennu byggisamtyktini hjá Tórshavnar kommunu. Tá hetta byggimálið ikki er fevnt av BK17, er einans § 8 í almennu byggisamtyktini hjá Tórshavnar kommunu galdandi. § 8 ásetir, at grannahoyring einans skal fremjast, um viðurskiftini eru soleiðis, at byggimálið einans kann fremjast um frávik verða gjørd í almennu byggisamtyktini.

Endamálið við grannahoyring er, at grannar fáa høvi at kunna seg um eina ætlaða bygging og fáa møguleika at geva sína meining til kennar, áðrenn kommunan tekur støðu til, um byggiloyvið við frávik skal játtast.

Er talan hinvegin um eitt byggimál, ið ikki krevur frávik, tí byggimálið lýkur allar treytir sambært galdandi reglum, er einki krav um, at kommunan kunnar grannarnar um ætlaða byggimálið, áðrenn byggiloyvið verður givið.

Soleiðis sum málið er lýst, taki eg undir við niðurstøðuni hjá Kærunevndini í lendismálum um, at byggiloyvið ikki krevur, at frávik verða gjørd sambært § 8 í almennu byggisamtyktini hjá

Tórshavnar kommunu, og at Tórshavnar kommuna sostatt ikki hevði skyldu at fremja grannahoyring í hesum føri.

Partshoyring

Hóast ein kommuna ikki hevur skyldu at grannahoyra, kann kommunan hóast alt hava skyldu at partshoyra sambært fyrisitingarlógini.

Avgerandi fyri um ein kommuna skal partshoyra sambært fyrisitingarlógini, er, um eitt byggimál hevur við sær, at ein granni einsæris, ítøkiliga og týðandi er ávirkaður av byggimálinum og tískil skal metast sum partur av byggimálinum sambært fyrisitingarlógini.

Hetta er galdandi uttan mun til um kommunan metir tað vera ivaleyst, at byggimálið heldur seg innanfyri karmin av byggiloyvinum og galdandi reglum á økinum.

Endamálið við slíkari partshoyring er, at ein granni fær røkt síni áhugamál í samband við eitt áleikandi byggimál. Partshoyringin skal tryggja, at ein granni er væl kunnaður um øll viðkomandi viðurskifti í sambandi við byggimálið, fær greiðu á sínum ivamálum og fær høvi at gera sínar viðmerkingar. Partshoyringin kann eisini avdúka viðurskiftir, ið kommunan ikki var vitandi um áður, og harvið geva kommununi orsök at tillaga byggiloyvið.

Klagari fekk innlit í byggimálið frá Tórshavnar kommunu tann 17. mai 2018. Eg haldi tó ikki, at innlitið kann fatast sum ein partshoyring. Innlitið er knýtt at einari klagu frá klagara til umboð í teknisku nevnd hjá Tórshavnar kommunu tann 29. apríl 2018. Ein verulig partshoyring av klagara átti at byrja áðrenn byggimálið av álvara var farið í gongd, soleiðis at viðmerkingar klagarans kundu havt ein tíðarbæran týdning fyri málið.

Sum málið er lýst, hevur hvørki Tórshavnar kommuna ella Kærunevndin í lendismálum viðgjørt spurningin um klagari er partur av byggimálinum sambært fyrisitingarlógini.

Eg haldi, at tað ikki kann útilokast, at klagari átti at verið settur sum partur í byggimálinum og harvið partshoyrdur sambært fyrisitingarlógini. Hetta grundi eg á, at útsýnið hjá klagara í ávísan mun verður nervað av byggimálinum, at byggimálið í síni heild ávirkar klagara á ein hátt, ið ikki kann metast sum smávegis ávirkan, og at byggiharrin, uttan loyvi frá klagara, planeraði inni á matrikklinum hjá klagara.

Samanumtikið haldi eg, at Kærunevndin í lendismálum átti at viðgjørt spurningin um Tórshavnar kommuna átti at partshoyrt klagara sambært § 18 í fyrisitingarlógini sum partur av hesum byggimáli. Hetta haldi eg ikki vera nøktandi.

Av tí at so long tíð er fráliðin og byggimálið er framt, geri eg ikki meira við málið.

Skrivið er eisini sent klagaranum, og verður í næstum almannakunngjørt á heimasíðu okkara í navnleysum líki.

Vinarliga

Sólja í Ólavsstovu
Løgtingsins umboðsmaður